

Olympijské vzdělávání

Olympijské hodnoty v minulosti a dnes // Proměny olympijských hodnot

Připravili jsme pro vás badatelské lekce, jež u příležitosti nastávajících her v Paříži tematizují olympijské hodnoty. Sada lekcí představuje šest pohledů na to, jak se vyvíjely a uplatňovaly olympijské ideály v rozmanitých historických kontextech. V čem moderní olympionici navazovali na antické olympiády? O čem svědčí symbolika olympijských plakátů? Jak olympijské hnutí reagovalo na emancipaci žen? Jak se různí aktéři dívají na doping? Skrze práci s dobovými materiály žáci mají možnost prozkoumávat, jaké hodnoty byly spojovány s olympijskými hrami a v návaznosti na to si k nim utvářet vlastní vztah. Lekce jsou určeny pro formální i neformální výuku, naplňují vzdělávací cíle z oblastí člověk a jeho svět a člověk a společnost.

Komu jsou lekce určeny?

Lekce jsou určeny pro formální i neformální výuku. Jejich prostřednictvím lze naplnit vzdělávací cíle z oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, případně Člověk a zdraví. Lekce jsou designovány tak, aby byly zvládnutelné pro 9. ročník ZŠ, lze je ale bez problémů využít i na gymnáziích, středních školách, středních odborných školách a učilištích. Podle znalosti skupiny je lze využít i při práci s mladšími dětmi, v této situaci lze upravit cíle nebo modifikovat některé úkoly, případně je plnit společně. V tomto smyslu lze pracovat také s neformálními vzdělávacími skupinami, kde může být využití volnější.

Co lekce obsahují?

Každá lekce se skládá z doporučeného postupu, webové prezentace a materiálů ke stažení (pracovních listů). Materiály jsou připraveny tak, aby použití bylo co nejjednodušší a bylo adaptovatelné na různé formy výuky. Doporučený postup vychází nejen ze základní koncepce lekce, jak byla navržena tvůrci, ale i ze zkušeností z testování jednotlivých lekcí na školách. Samozřejmě výsledné použití lekce je zcela v kompetenci učitelů a lektorů.

Badatelská výuka

Lekce označujeme jako badatelské, protože jsou metodicky inspirované tzv. inquiry-based learning/učením (tedy na bádání založenou výukou). Charakteristickým rysem takto pojaté výuky je, že žáci jsou podněcováni k samostatné analýze a interpretaci. Práce na lekci je motivována úvodní otázkou, která nese prvky otevřeného badatelského problému. Na otázku neexistuje jedna správná odpověď, záleží na perspektivě, kterou k problému zaujmou žáci, případně na směru, kterým lekci vede učitel. Hlavním cílem je pak otevření širšího kontextu

původně relativně úzce položené otázky (například: “Kudy běžela první olympijská štafeta v roce 1936?”). K širšímu kontextu se žáci dostávají prostřednictvím pramenů, které k otázce přinášejí další témata (v případě štafety například problematiku česko-německých vztahů před 2. světovou válkou).

Jak s lekci pracovat?

Z hlediska dodržení přesného postupu jsou lekce pojaté volněji, učitelé a lektori mohou klást těžiště do různých kroků, případně doporučený postup kombinovat s dalšími úkoly, prameny a materiály. V doporučených postupech jsou některá doporučení nebo možnosti rozšíření uvedeny. Dodržení doporučeného postupu by ale i podle výsledků testování mělo vést k naplnění vzdělávacích cílů, které jsou u lekce uvedeny. Z hlediska forem práce lze volně kombinovat práci s celou třídou a skupinovou práci, opět dle preference učitele a znalosti analytických a interpretačních schopností jednotlivých žáků a skupin. Lekce nejsou primárně určeny pro domácí přípravu, ale dle uvážení učitele je lze využít i v této formě.

Žáci by při plnění jednotlivých úkolů měli dostat adekvátní prostor na splnění jednotlivých úkolů zodpovězení otázek a pro vstup do diskuze s vlastním úhlem pohledu.

Autory lekcí jsou Čeněk Pýcha a Václav Sixta

Redakce a jazyková úprava: Anna Macourková

Konzultace: Zdeněk Škoda, Vojtěch Zmek

Lekce testovali:

Václav Adámek (Klasické gymnázium Modřany), Markéta Filla (Základní škola poznávání), Hana Hrádková (Střední škola automobilní a informatiky, Hostivař), Klára Melounová, Jaroslav Najbert (Gymnázium Přírodní škola)